

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 22- K
Félévre 16- "
Negyedévre 8- "
Egy óra 2-70 "
Egyes szám ára 10 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felélős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 199. szám.

Szombat, szeptember 1.

A háboru hirei.

Az Isonzó harcok alább hagynak.

Budapest, szept. 1. A sajtószámlásról jelentik:

Az Isonzónál két hét óta tartó szakadatlan harcok után a harcok tevékenység ma csekély volt.

Bécs, szept. 1. Délutáni távirat.

Két heti szakadatlan támadás után az olaszok rohamoszlopai megállapodtak.

A második és harmadik olasz hadsereg rettentő véres vesztesége szünetet parancsolt a támadóknak.

Napok kellenek, amíg Cadorna megvert haderejét annyira felfrissítheti, hogy újra támadásra vezényelhesse.

A tegnapi est Wolff jelentés.

Berlin, szept. 1. Wolff jelentés péntek estéről:

A helyzet változatlan.

Buvárhajó sikerek.

Berlin, szept. 1. Délutáni távirat. A Wolf-iroda jelenti:

Egyik buvárhajónk Rose kapitányhadnagy vezetésével Anglia nyugati partvidékén hét gőzöst 48.000 tonna tartalommal elsüllyesztett. Az elsüllyesztett hajók között van az Athenic 12.230 tonnás felfegyverzett angol gőzös.

Az entente offenzívára készül a macedón-fronton.

Szófia, szept. 1. Délutáni távirat.

Az entente az egész macedóniai hadtérén nagyobb támadásokra készül. A Presha-tótól a Strumáig igen élénk tevékenységet fejtenek ki.

Itteni katonai körök szeptember első napjaira várják a csata kezdetét.

Ez idő szerint csak Vardar és a Doiran-tó között vannak harcok. Hétnapos tűzérési előkészítés dacára az angolok sehol sem tudtak előbbre jutni. Az új macedóniai offenzíva igen nagy kiterjedésűnek ígérkezik.

Lenin Oroszországban van.

Bern, szept. 1. A „Bund“ munkatársa beavatott helyről értesül, hogy Lenin Oroszországban tartózkodik és egyáltalán nem gondol Oroszország elhagyására, mert szerepe még nem ért véget.

A német külügyi államtitkár Bécsben.

Tanácskozások a pápai jegyzékre adandó válaszlól.

Bécs, szeptember 1. Délutáni távirat.

Kühlemann német külügyi államtitkár ma reggel ideérkezett.

Bécs, szept. 1. Délutáni telefonjelentés.

Kühlemann német külügyi államtitkár Czernyn gróf külügyminiszterrel ma délelőtt autón Reichenauba ment, ahol kettőjük között tanácskozások voltak, azután a német külügyi államtitkár kihallgatásra ment a királyhoz. Délben udvari villásreggeli volt, amelyen Kühlemann államtitkár is résztvett.

Este a német nagykövetségen 24 terítékű ebéd lesz az államtitkár tiszteletére, amelyre hivatalos gróf Zichy Aladár is.

Bécs, szeptember 1. Délutáni telefonjelentés.

Illetékes diplomáciai körökből közlik „Az Esttel“ a következőket:

A pápa jegyzéke és a lengyel kérdés áll a bécsi tanácskozások előterében.

Ami a pápai jegyzékre adandó választ illeti, a négyes szövetséghez tartozó államok külön fognak válaszolni a békejavaslatra. de az alapelvek ugyanazok lesznek ezekben a válaszokban. A mai tanácskozásokon épen arról van szó, hogy megállapítsák ennek a válasznak egyöntetű alapelveit.

A központi hatalmak a válaszukban nem fognak visszautasító álláspontra helyezkedni, de miután Amerika már elvetette a pápai közvetítést és az entente is hasonló álláspontot foglal el, kétséges, hogy a központiak kiterjeszkednek-e a pápa által felsorolt pontokra és részletekre.

Háborus direktórium Oroszországban.

Szentpétervár, szeptember 1. Politikai körökben makacsul híresztelik, hogy a jelenlegi kormányt egy öttagú háborus direktórium váltja fel, amely az alkotmányozó gyűlés összeüléséig a végrehajtó hatalmat fogja gyakorolni.

A bolgár vezérkari főnök Bécsben.

Bécs, szept. 1. A bolgár vezérkari főnök Bécsben van. A pápa hírvivőjének a főnök főnök.

Hírek a дума feloszlátásáról.

Kopenhága, szept. 1. Az „Utro Roszija“ arról értesül, hogy az orosz kormány elhatározta a дума feloszlátását. Kerenszky szándékáról előzetesen értesítette a politikai köröket.

A görög kamara vád alá helyezett Gunarisz ekszminiszterelnököt.

Athén, szept. 1. A görög kamara többsége elhatározta, hogy vád alá helyezett Gunarisz ekszminiszterelnököt, amiért Németországtól egy nyolcszázmillió kölcsönt felvett és Keletmacedóniában a Rupel erődöt a németeknek és bulgároknak átengedte.

Nagy erdőégések Szibériában.

Szentpétervár, szept. 1. Kelet-és Közép-Szibériában óriási erdőégések vannak.

Irkuck kormányzóság fenyőerdőinek legnagyobb része lángokban áll. A Lena folyón a hajózást beszüntették, mert mindkét parton tűzvész pusztít.

A politika hirei.

Cáfolat az Esti Ujság hírére.

Budapest, szeptember 1. A Budapesti Tudósító a leghatározottabban megcáfolja az Esti Ujság tegnapi jelentését néhány munkapárti képviselőnek a pártból való kilépéséről. Megállapítja többek között, hogy az említett kilépő képviselők közül Bogdán Zsivkó két év előtt meghalt.

Földes Béla Eberhardon.

Budapest, szept. 1. Földes Béla vasárnap Apponyi Albert gróf meglátogatására Eberhardra utazik.

Mezőssy miniszter Gyöngyösön.

Budapest, szept. 1. Mezőssy Béla földmivelésügyi miniszter tegnap délután Gyöngyösre utazott, hogy ott személyes tapasztalatai alapján győződjék meg a helyzetről, a lakosság kívánságait meghallgassa és a szükséges intézkedéseket megtehesse.

Az Unio válasza a pápa békejegyzékére.

Lugano, szept. 1. Az angol követ tegnap adta át a pápai államtitkári hivatalban az Unio választ a pápa békejegyzékére.

A válaszigjegyzéket Lansing írta alá.

A válasz nem olyan mereven elutasító, mint azt az entente lapok tegnap közölték.

A jegyzék a következőket mondja:

Sürgősen kell óhajtánunk, hogy ráléphessünk a béke amaz ösvényére, amelyre a pápa minden meggyőző művészetével rámutat, de botorság volna tőlünk erre az ösvényre lépniünk, ha az nem vezérelne bennünket valóban a béke felé.

Nem a harc pusztaság megszüntetése az, ami kívánatos, hanem a biztos és maradandó béke.

Németország jelenlegi kormányának szavát nem lehet tartós garanciának elfogadni, csak akkor, ha ezen szót magának a német népek oly döntő próbájú akarata és szándéka erősíti meg, amelyet a világ többi népei elfogadhatnak.

Nekünk meg kell várnunk a központi hatalmak népei szándékának új próbáit.

Adja Isten, hogy ama próbát mihamarább és oly módon ajánlják fel, hogy az összes népeknek a német nemzet jóhiszeműségében való bizalmát megerősítse. A békének a népek jogain, nem pedig a kormányok jogain kell alapulnia.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, augusztus 31.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

Keleti harcér:

Keletgaliciában Scolonál rohamcsapataink sikeres előretörést intéztek az ellenség árkaik ellen.

Olasz harcér:

Tegnap délben az ellenséges repülők negyedikben támadták Triesztet, annélkül, hogy említésre méltó károkat okoztak volna. A Karszt-fensíkon aránylag nyugalom volt. Görz területén az olaszokat utolsó támadásaikban szenvedett veszteségteljes vereségük harci szünetre kényszerítette, amit mi arra használtunk fel, hogy egyes megmaradt ellenséges fészkeket kiemeltünk. Káltól északra, miután reggel az ellenség egyes részleges rohamait visszavertük, szintén nem került sor nagyobb harci cselekményekre. Annál féltelenebbül vetették magukat újból az olasz hadosztályok a már említett szakaszok között húzódó harci vonalakra. A Podloscenél, Madoninál, Britfoknál levő állásainkra és a 7 napja az Isonzónál a diadal középpontján álló Monte San Gabrielléra az ellenség rendkívül makacssággal egyik támadását másik után intézte. A Magyarországi és Ausztria valamennyi részéből való csapatok vitézségének és kitartásának köszönhető ismét, hogy az ide-oda hullámzó csatában összes állásainkat győzelmesen megtartottuk. Az órákhosszat tartó közelharcban csapataink újból csalhatatlan bizonyosságát szolgáltatták férfias fegyelmüknek, harci erkölcsüknek és az alapos kiképzés eredményezte vitéz magatartásuknak. Állandó friss támadószellemtől áthatva osztagaink este Britfoknál, amidőn az olaszok rohamaikkal némileg felhagytak, 3 olasz tisztet, 110 főnyi legénységet és 2 géppuskát hoztak be az ellenséges arkokból. A csata 14-ik napja is a siker napja volt tehát csapataink számára.

Karinthiában nem volt különösebb esemény.

A déltiroli határon Bozzocotól északnyugatra az ellenségtől elragadtunk egy támaszpontot. Az olaszok közül, aki a harcokban nem vett részt oda azt fogolyként vittük el.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, augusztus 31.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harcér:

Rupprecht trónörökös hadserege: Flan-driában a tüzéségek harci tevékenysége a tengerparton és az Yser és a Lys között estefelé fokozódott. Éjjel több ízben összeütközésekre került a sor. Állásaink előterében nagyobb számú angol fogtunk el. Az Artoisban, Lens-től északra helyi harcok fejlődtek ki, amelyek a sötétség beálltaig tartottak. Le Cattoletól délnyugatra vadászszázadok az angolok legújabb területi nyereségének egy részét kiragadták az ellenség kezéből és számos foglyot ejtettek. St. Quentin ismét a franciák tüze alatt állott.

A német trónörökös hadserege: A Chemin des Dames hegyhát keleti felében a tüzevékenység élénk volt. A Verdun előtt romboló tűz a Maas mindkét partján este ismét erős tüzéségek harcba ment át, annélkül, hogy eddig újabb támadásokra került volna a sor.

Keleti harcér:

Dünaburgtól északnyugatra Illuxtnál orosz portyázó osztagok tűz védelme alatt előretörték. Árokvédő legénységünk visszaverte az ellenséget. Eppoly eredménytelenek voltak az oroszok vállalkozásai a Narod-tónál is. Scalánál néhány századunk átkelt a Zbruczon, betört az oroszok állásaiba és az árokművek szétrombolása után foglyokkal és zsákmánnyal tért vissza a folyón keresztül. A Dnyeszter és a Duna között a helyzet változatlan.

Macedon harcvonai:

Nagy hőségben tovább tart a fokozott harci tevékenység. Dobropoljennél szeb osztagokat, a Doiran-tótól délnyugatra pedig angol zászlóaljokat súlyos veszteségeik mellett visszautasítottunk.

Ludendorff.

A főispáni installáció.

A vármegye a jövő hét keddjén iktatja be méltóságába Steuer György drt, Torontálvármegye főispánját. Az installáló közgyűlés a háborus időkhöz mért egyszerű keretekben fog lefolyni. Elmarad a fény, nem lesznek díszmagyarok, amik a béke idején a nagyfontosságú közjogi jelentőségén kívül külső képét adták ennek az aktusnak. A külsőségek elmaradnak, a megjelenési formája talán más lesz ennek a főispáni beiktatásnak, mint a béke idejében megszoktuk, de jelentősége meg van ez alkalommal is. Sőt jelentősége bizonyos vonatkozásaiban talán még nagyobb mint egyébkor.

A nemrég beállott belpolitikai változás új főispánt adott a vármegyének. Torontálvármegye nem az első törvényhatóság, ahol a főispáni székbe a kormány oly férfiut ültetett, akinek politikai hitvallása nem egyezik a vármegye többségének politikai meggyőződésével. Steuer György dr. előtt nem lehet ismeretlen az a tény, hogy vármegyénk közönségének jelentékeny többsége nem tartozik abba a politikai táborba, amelynek a mostani kormány és az új főispán a zászlóvivői. De más törvényhatóságoknak a miénkhez hasonló politikai összetétele, az ottani főispáni beiktatásokon elhangzott beszédek azt mutatják, hogy a különböző politikai felfogások mellett is lehetséges a legtöbb és talán legfőbb kérdésekben az együttműködés. Egy percig sem kételkedés előttünk, hogy ezen a téren az új főispán a vármegye minden illetékes tényezőjében hűséges fegyvertársakra fog találni. A mai vérvivataros idők sok száz és száz olyan feladatot állítanak elénk, amelyek mind elsődrendű fontosságúak és amelyek megoldása, megvalósítása igazán egyetemes állami érdek, érdeke egyaránt a magyarságnak és államiságunknak, a kulturának és művelődésnek, a közgazdaságnak és a szociális haladásnak. Ez őszinte beszéd, de őszinte beszéd illik csak hozzánk ilyen komoly időkben. És azt hisszük, hogy Steuer Györgyhez is ez az őszinte beszéd illik.

Az új főispán nem a politika küzdőteréről jön közénk, a politikai téren sohasem ekszponálta magát, eddigi működésében a szociális, gazdasági és népjóléti feladatok megvalósításáért munkálkodott. A honvédelmi miniszteriumban vezetője volt a gazdasági osztálynak és ott a mai időkben, amikor a hadviselés érdekei sokszor anynyira kapcsolatosak a gazdasági érdekekkel, hogy ez utóbbiak megóvása és hathatós támogatásától nem egyszer függnek magának a hadviselésnek eredményei, olyan munkásságot fejtett ki, amelylyel egyaránt biztosította magának egy magasabb intéző körök mint a gazdaságsadalom őszinte elismerését. Más, egyéb közéleti szereplésében is mindig nagy készütségről és modern szociális érzékről tett tanuságot és így hisszük, hogy nálunk Torontálvármegyében, ahol

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Szombaton, szeptember hó 1-én két előadás: fél 7 és 9 órakor

Vasárnap, szeptember hó 2-án 4 előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor

Terje Vigen.

Ibsen világhírű költeménye 3 részben. Rendezte és a főszerepet játsza Viktor Göström.

A dán filmgyártás legbrilliansabb alkotása!

A dán filmgyártás legbrilliansabb alkotása!

kultur
is szé
nek a
tovább
hathat
akciók
ugy fo
ként m
minder

MO

Vasár
3. 5.

F

Fő

Eiső

Helyé

— Re
leni légi
Wachtel
istentiszte
9 órakor
templomb

— Az
zése a vá
szerdai ké
vényhatós
váló szoci
lenedés
jelentőség
Torontálv
mily mód
csemővéde

Az áll
tárgyalta
gyűlésne
rint a tör
védelem é
gett a vár
ponti bizo
nöktele al
megye egé
védelmet
ban a fő
alakítaná
bizottság
és minden
lete alatt
ségi bizott
és csesem
lános gyer
dekeben s
és község
csemővéde
csemővéde
jótékony
koronás al
még gyara
akció az
legyen, a
csemővéde
fánia szö

kulturális és szociális téren már eddig is szép eredményeket értünk el, ezeknek a már meglévő eredményeknek továbbfejlesztésében az új főispán is hathatos segítségére lesz ezeknek az akcióknak és a főispáni méltóságot is úgy fogja gyakorolni, hogy segítő társaként maga mellett láthassa a vármegye minden fiát. Reméljük, hogy így lesz!

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Vasárnap, szeptember hó 3-án 4 előadás,
3, 5, 7 és 9 órákor, rendes helyárrakkal

Fekete orchidea

Indiai történet 3 felvonásban.

Főszereplő: Miss Kathlyn Williams

Az utolsó akarat

Dráma 2 felvonásban.

Eiké-hét. Aktuális.

Eisőranqu cigányzenekar kíséret.

Helyárrak: Mérsékelt: páholyülés 80 f. I. hely 70 f. II. hely 60 f. III. hely 40 f. Rendes: páholyülés 1-20K, I. hely 1-10K, II. hely 80 f. III. hely 50 f.

HIREK

— **Rekviem.** Az augusztus 14-iki Velencei légi támadás alkalmával hősi halált halt *Wachtel Pál* fregatthadnagy lelkiüdvéért a gyászistentisztelet hétfőn, szeptember 3-ikán d. e. 9 órákor lesz a helybeli róm. kath. plébánia-templomban.

— **Az anya- és csecsemővédelem szervezése a vármegyében.** *Jankó* Ágoston alispán a szerdai közgyűlésen javaslatot terjeszt a törvényhatósági bizottság elé, amelyben az ő kiváló szociális érzékével mutat rá az elnéptelenedés veszedelmének nemzeti és gazdasági jelentőségére és tervezetében előadja, hogy Torontál vármegye közönsége és társadalmi mily módon vegye ki részét az anya- és csecsemővédelem fontos munkájában.

Az állandó választmány tegnapi ülésében tárgyalta az alispán javaslatát és azt a közgyűlésnek elfogadásra ajánlja. A javaslat szerint a törvényhatóság az anya- és csecsemővédelem érdekeinek hathatósabb szolgálata végett a vármegye területén egy vármegyei központi bizottságot szervez, amely az alispán elnöke alatt arra lesz hivatva, hogy a vármegye egész területén az anya- és csecsemővédelmet szervezze és irányítsa. Minden járásban a főbíró elnöke alatt járási bizottságot alakítanak, melynek feladata lesz a központi bizottság utasítása szerint szervezni a teendőket és minden községben a községi jegyző elnöke alatt községi bizottságot létesít. Ezen községi bizottságok hatásköre nemcsak az anya- és csecsemővédelem, hanem kiterjed az általános gyermekvédelem és közegészségügy érdekében szükséges teendőkre. Minden város és község egy vagy több hivatásos anya- és csecsemővédőt alkalmaz. Az anya- és csecsemővédelem támogatására a vármegye a hadijótékonyági célokra gyűjtött összegekből 50.000 koronás alapot létesít, amelyet társadalmi uton még gyarapítani igyekszik. Hogy a vármegyei akció az ezirányú országos akcióval egyöntetű legyen, a vármegye belép az anya- és csecsemővédelem országos intézésére alakult Stefánia szövetségbe. Nagybecskereken külön bi-

zottságot nem alakítanak, városunkban az anya- és csecsemővédelmet a kath. nők szociális missziótársulata fogja elvégezni, amely egyesület ezirányban már eddig is sikeres tevékenységet fejtett ki. Ezekben a főbb irányelveken kívül a városi és községi bizottságok működésére vonatkozólag pontos ügyrendet dolgozott ki az alispán. A törvényhatóság ezen határozata folytán nyomban megkezdik a szükséges előkészítési munkákat, úgy hogy az anya- és csecsemővédői szervezet még az ősszel megkezdheti működését.

— **Megnyílt a telefon- és táviratforgalom, a levelek is csukva adhatók fel.** Ami olyan régen volt már, hogy alig emlékezünk rá, hogyan is volt; amiről már azt hittük, hogy sohasem lesz másképp — egyszeriben megváltozott szeptember elsejével. Ma reggel óta már mindenféle hatósági engedélyek és megbízhatósági bizonyítvány nélkül tudunk Nagybecskerekről táviratozni, sőt mikor reggel a telefonközpontot felhívtuk és Budapestet kértük tőle, rövid negyedóra múlva jelentkezett már Budapest és telefonon kaptuk a reggeli friss híreket. Hogy mit jelent ez a változás főleg a kereskedői világban, nem kell külön elmondjuk a közönségnek. Hogy mennyire megbénította ez a hosszú hónapokon át tartó tilalom városunk gazdasági életét, mindnyájan tudjuk. Egy másik tilalmi rendelkezés is megszűnik a mai nappal, amennyiben máttól kezdve a levelek már zártan adhatók fel Nagybecskerekről és így a levélposta körüli nehézségeknek vége szakad egyszeribe.

— **A menedíjak áremelkedése a Szeged-Nagybecskerek-i vonalon.** A Szeged-Nagykiskinda-Nagybecskerek-i helyi érdekű vasút vonalain a személy díjszabás a mai naptól kezdődőleg megrágult. Az áremelkedés a szomszédos forgalomban Kumánig 100%, a Kumán és Csóka közötti állomásokig körülbelül 80%, azontul pedig fokozatosan kevesebb.

— **Koszoru meaváltás** *Hirtenstein* Márkné elhunytá alkalmával családja koszorúmegváltás címén az izrael. nőegylet céljaira 150 koronát adományozott. Ezen nemes adományért halás köszönetet mond özv. Kurländer Imréné, alelnök.

Hirtenstein Márkné halála alkalmával a *Chebra Kadisa* következő adományokat vette koszorúmegváltás címén: *Hirtenstein* Márktól 50 K, *Langfelder* családtól 30 K, 20-20 koronát: *Fodor* Adolf és *Róza*, *Hirtenstein* Andor és neje, dr. *Borsodi* Lajos és neje, *Kohn* Mór és neje, *Friedmann* Gy., *Biró* Józsefné, dr. *Biró* és nejétől; 10-10 koronát: *Biró* Inci, *Borsodi* Feri, *Hirtenstein* Laci, *Kohn* Lola, *Langfelder* Annie és *Langfelder* Vilma-tól, összesen 280 koronát. Ezen nemes adományokért halás köszönetet mond Mayer Henrik a *Chebra Kadisa* elnöke.

— **Beiratások a városi zeneiskolába.** A nagybecskereki zenekevelők egylete vezetése alatt álló nagybecskereki városi zeneiskola szeptember hó 1-én nyitja meg IV. évi tanfolyamát. A tanítás két tanfolyamból áll: előkészítő (kezdők részére) és gyakorló tanfolyamból (haladók részére). Az oktatás zongora-harmonium, az összes vonós- és fuvó-hangszerekre: délelőtti, délutáni és esti órákban négyes csoportban történik. Minden tanuló az általa választott főtárgyból hetenkint 3 órát kap, ezenkívül minden héten 1-2 órát a zeneelméletből, zenetörténetből és az összhangzattanból. Az iskola az év végén bizonyítványt ad a tanulók előmeneteléről. Beiratási díj 5 korona, tandíj minden szakon évi 120 korona, az esti tanfolyamért 160 kor., ami havi részletekben is fizethető. Beiratások minden nap d. e. 9-12 óráig és d. u. 3-5 óráig az iskola irodájában (*Ferenc* József-tér 4. I. emelet).

— **Elveszett** tegnap a régi, vagy bogaparti állomásnál egy csomag feladó-vevény. A becsületes megtalálót kérem, hogy azt üzletben kellő jutalom ellenében adja le. *Eckstein* János szállító.

— **A rendetlen emésztésnél,** amely a gyomor tájékon érzett nyomással és fájdalommal, kiszáradt szájjal, émelygéssel, étvágytalansággal, hányóingerral és fölbőfögésekkel jár, a természetes „*Ferenc* József” keserűvíz használata rendkívül ajánlatos azon tulajdonsága miatt, hogy a belekben összetorlódtott fölösleges anyagokat biztosan, gyorsan és fájdalom nélkül feloldja.

DR. HEINERMAN SZANATÓRIUMA NAGYBECSKEREKEN.

Főlvétetnek mindennemű betegnek.
Modern berendezés és felszerelés.
Gondos kezelés és ápolás.

KÖZGAZDASÁG

A hadsegítési és népjóléti célokat szolgáló új nyereségnyelvények jegyzése

A közgazdasági irodalom rég elfogadta a tételt, hogy „a nyereségnyelvény a modern játékszervevény biztosító szelepe”. És éppen a *Magyar Szent Korona Országainak Vörös Kereszt Egylete* által most kibocsátandó, hadsegítési és népjóléti célokat szolgáló új nyereségnyelvényre vonatkozó törvényjavaslat indoklásában találóan hangsúlyozhatta *Gratz* Gusztáv dr. pénzügyminiszter, hogy „hasznos dolgot cselekszünk”, ha a játékszervevényt „hadsegítési és népjóléti célokra használjuk ki.” Hogy egy axiómával éljünk, a játékszervevény nemesítésére kell törekedni. Ha már számolni kell e szervevényel, igyekeznünk kell azt a köz javára helyes mederbe terelni. Az 1917. évi XII. t. c. alapján a Magyar Szent Korona Országainak Vörös Kereszt Egylete által kibocsátott 1.200.000 darab egyenként 40 korona névértékű és 80 koronával történésre kerülő nyereségnyelvényből álló kölcsön készpénzeredménye hadsegítési és népjóléti célokra szolgál: a Vörös Kereszten kívül a hadigondozás céljaira az Országos Hadigondozó Hivatalnak, a rokkant honvédtisztek, tisztii özvegyek és árvák segélyezésére létesített „*Szurmay* Sándor alap” gyarapítására a m. kir. honvédelmi miniszternek, valamint az ipar- és kereskedelmi alkalmazottaknak a tudóvész elleni védelmére létesítendő intézmények céljaira az Országos Munkásbetegséggyógyító és Balesetbiztosító Pénztárnak, az általa létesítendő kórház építési és felszerelési költségeire a Budapesti Poliklinika Egyesületnek, végül alapítványszerűen kezelendő összeg formájában a Magyar Közművelődési Egyesületeknek rendelkezésére bocsátatik. A lapunk mai számában közölt prospektus részletező felvilágosítást nyújt ez új és bizonyára népszerűvé váló nyereségnyelvény jegyzésének módjáról, a tizenegyszer egy-egy millió koronás, tízenkilencezer félmillió koronás és többször száz-ezer koronás, évek hosszú során át rendszeresen kifizetendő nyereségnyelvények hosszú sorozatáról; jelzi továbbá, hogy az aláírási határidő 1917. szeptember 10-15. közt lesz, közli a jegyzési helyeket, majd végül bejelenti, hogy miután a sorsolási terv biztosítására szolgáló alap a m. kir. állampénztárnál készpénzben befizettetett, a m. kir. pénzügyminiszter ur az 1917. évi XII. t. c. 2. §-ában nyert felhatalmazás alapján az állam nevében feltétlen kötelezettséget vállalt a sorsolási terv szerint való nyereségnyelvények kifizetésére. Az összes nyereségnyelvények a sorsolási időtartam utolsó évében a névérték kétszeresével vagyis 80 koronával kerülnek beváltásra.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

A sokfelől érkezett szíves részvétnyilatkozatért, amelylyel

WAHCTEL PÁL

fregatthadnagy

hősi halála alkalmával ismerőseink és jóbarátaink felkerestek, ezuton mondunk igaz köszönetet.

A Wachtel-család.

Prospektus.

Az 1917. évi XII. t.-c. alapján

A Magyar Szent Korona Országainak Vörös-Kereszt Egylete

által kibocsátott hadsegítési és népjóléti célokat szolgáló

1.200.000 darab, egyenkint 40 korona névértékű és 80 koronával törlesztésre kerülő

adó-, bélyeg- és illetékmentes nyereménykötvényt bocsátunk aláírásra.

1. Ezen nyereménykölcson készpénzeredménye hadsegítési célokra a Magyar Szent Korona Országainak Vörös-Kereszt Egyletének, hadigondozás céljaira az Országos Hadigondozó Hivatalnak, a rokkant honvédtisztek, tisztj özvegyek és árvák segélyezésére létesített „Szurmay Sándor-alap“ gyarapítására a m. kir. honvédelmi miniszternek, az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak a tüdővész elleni védelmére létesítendő intézmények céljaira az Országos Munkásbetegségélyező és Balesetbiztosító Pénztárnak, az általa létesítendő kórház építési és felszerelési költségeire a Budapesti Poliklinika Egyesületnek, végül alapítványszerűen kezelendő összeg formájában a Magyar Közművelődési Egyesületeknek rendelkezésére bocsátatik.

2. Mután a sorsolási terv biztosítására szolgáló alap a m. kir. központi állampénztárnál készpénzben befizettetett, a m. kir. Pénzügyminiszter ur az 1917. évi XII t. c. 2. §-ában nyert felhatalmazás alapján az állam nevében feltétlen kötelezettséget vállal a tulajdoni sorsolási terv szerinti sorsolások alapján teljesítendő fizetésekre nézve. A sorsolások közjegyző jelenlétében ugyanott történnek, ahol a magyar államadósság sorsolás alá eső értékei sorsolottnak.

3. Sorsolási terv szerint az első harminc esztendőben

11 esetben 1 000,000 koronás

19 " 500,000 "

9 " 300,000 "

9 " 200,000 "

34 " 100,000 "

20 " 50,000 "

főnyeremények vannak,

azonul minden húzásnál a főnyeremények 450 000, 300 000, 200 000, 100 000, 20 000 stb. koronát tesznek ki

Az összes nyereménykötvények a sorsolási időtartam utolsó évében a névérték kétszeresével, vagyis 80 koronával kerülnek beváltásra.

A nyereménykölcson kötvényei 120,000 sorozatba vannak beosztva; minden sorozat tíz nyereménykötvényt foglal magában. Tíz nyereménykötvény megszerzése által tehát egy egész sorozatra eső nyeremények biztosíthatók.

A nyereményeket, valamint a törlesztési összeget a m. kir. központi állampénztár fizeti ki.

4. Aláírási ár darabonként 52 korona.

5. Aláírási határidő: 1917 szeptember 10 – szeptember 15.

6. Aláírásokat ezen időn belül a hivatalos órák alatt elfogadják:

az Angol-Osztrák Bank budapesti fióktelepe,	a Magyar Földhitelintézet,
a Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság,	a Magyar Jelzálog Hitelbank,
a Budai Általános Takarékpénztár R.-T.,	a Magyar Kereskedelmi Hitelbank Részvénytársaság,
a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcson-Részvénytársaság,	a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank,
a Budapest-Lipótvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság,	a Magyar Országos Központi Takarékpénztár,
az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár,	a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja,
az Első Magyar Iparbank,	mint Részvénytársaság,
a Fővárosi Bank és Váltóüzlet Részvénytársaság,	a „Mercur“ Váltóüzleti Részvénytársaság,
a Hazai Bank Részvénytársaság,	a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság,
a „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság,	a Nemzeti Takarékpénztár és Bank Részvénytársaság,
a Hungária Bank Részvénytársaság,	az Országos Iparbank Részvénytársaság,
a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete,	a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és
a Kőbányai Takarékpénztár Részvénytársaság,	a Wiener Bank-Verein magyarországi fióktelepe,
a Központi Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság,	budapesti intézetek és ezeknek összes
a Központi Váltóüzlet Részvénytársaság,	budapesti és vidéki fiókjai; valamint
a Magyar Agrár- és Járadekbank Részvénytársaság,	az Első Horvát Takarékpénztár,
a Magyar Általános Hitelbank,	a Horvát Általános Hitelbank Részvénytársaság,
a Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság,	a Horvát Leszámitoló Bank
a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság,	zagrebi intézetek, továbbá
a Magyar Cseh Iparbank Részvénytársaság,	a Privilegirte Landesbank für Bosnien
a Magyar Fakereskedők Hitelintézete Részvénytársaság,	und Hercegovina és
	a Privilegirte Agrar- und Kommerzial-
	Bank für Bosnien und Herzegovina
	cimű sarajevói intézetek.

7. Minden jegyzett sorsjegy után a jegyző fél részéről darabonként 15 korona óvadék teendő le készpénzben vagy megfelelő összegű értékpapírokban, mely biztosíték a jegyzésre esett sorsjegyek elszámolása alkalmával beszámíttatik, illetve visszaadatik.

Az egyes bejelentések az aláírás összeredményéhez képest fognak tekintetbe vétetni; az elszámolás szerint fizetendő összeg legkésőbb szeptember 25-ikéig kiegyenlítendő.

Jegyzések tíz darabig, valamint tíz darabot meghaladó oly jegyzések, melyekre eső nyereménykötvények hat óra zárolottnak, elsősorban fognak figyelembe részesíttetni.

8. A sorsjegyek a budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyző lapjában jegyeztetni fognak.

Budapest, 1917 szeptember hó 1.

Hazai Bank Részvénytársaság

„Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság

Magyar Általános Hitelbank

Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

Részvényaláírási felhívás!

„Gazdasági Részvénytársaság“ alapítási tervezete.

I.

A vállalat tárgya: Ingatlanok vétele és eladása és ugyanezek közvetítése, földbirtokok feldarabolása, bérletek átvétele és bérbeadások, ugyanezek közvetítése, élő és holt gazdasági felszerelések vétele, eladása és közvetítése.

II.

A részvénytársaság címe: „Gazdasági Részvénytársaság“.

Telepe: Nagybecskerek.

Tartama: Határozatlan.

III.

A részvénytársaság alaptőkéje 500.000 K-ban, azaz ötszázezer koronában állapítatik meg, mely alaptőke 1000, azaz egyezer darab 500 K, azaz ötszáz korona névértékű, bemutatásra szóló részvényre van felosztva, melyre 30, azaz harminc százalék a részvényjegyzés alkalmával, a további 70, azaz hetven százalék befizetésének közelebbi időpontját az igazgatóság határozza meg.

IV.

A részvényjegyzés, illetve aláírás zárhatárideje 1917 szeptember 15. A részvényekre való befizetés a Közgazdasági Bank mint Részvénytársaságnál és a Nagybecskereki Takarékpénztárnál, Nagybecskereken teljesítendő.

V.

Az alapítók fenntartják magunknak azt a jogot, hogy az első igazgatóság összes tagjait 3 (három) év tartamára ők maguk nevezik ki.

Kelt Nagybecskereken, 1917. évi augusztus hó 23. napján.

Közgazdasági Bank mint Részvénytársaság.
Nagybecskereki Takarékpénztár.

Daun Aladár,

Engel Sándor,

Herczeg József,

Hübsch Bernát,

Dr. Kardos Samu,

Kövesi Emil.

Lózsa Zsigmond,

Nikolits Miklós,

Szabó Árpád,

Zsembery Pál.

Részvények jegyezhetők a Közgazdasági Bank mint Részvénytársaságnál és a Nagybecskereki Takarékpénztárnál, Nagybecskereken.

Kukoricaselymet

100 koronáért veszünk méter-mázsánként, ha száraz. — Nyers áruért 50 koronát fizetünk. — Vasuti szállítványokat Gyógynövény R.-t. címre kérünk. — Kocsival küldött árut a Buzatér melletti Guttman-féle raktárban veszünk át.

Gyógynövény Részvénytársaság Nagybecskerek.

1068—1917. szám. 720—3.2

Hirdetmény.

Főzsgünkben 1 darab 3 $\frac{1}{2}$ éves szürke kancsa mind a négy lába kissé kesely, bitang-ságban találtatott.

Amennyiben jogos tulajdonosa *folyó év szeptember 14-ig* nem jelentkezik, úgy f. év szeptember 14-ikén délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fog adni.

Torontáludvar, 1917 augusztus 26.

Jedlicska Tibor, s. jegyző. Filipovity Dusan, bíró.

Aláírási felhívás.

A kibocsátandó 40 korona névértékű és 80 koronával törlesztendő

uj vöröskereszt sorsjegyekre

jegyzéseket már elfogadunk.

A kibocsátandó új sorsjegyek az első 30 esztendőben

11 esetben	1,000.000	koronás,
19 "	500.000	"
9 "	300.000	"
9 "	200.000	"
34 "	100.000	"
20 "	50.000	"

azon túl számtalan 450.000 koronáig terjedő **főnyereményekkel** fognak kisorsoltatni.

Aláírási ár darabonként 52 korona.

Aláírás utolsó napja szeptember 15.

**Nagybecskereki Népbank
Részvénytársulat.**

Vadásztársaságok figyelmébe.

Veszek minden mennyiségű lőtt nyulakat, az egész idény tartamára, kellően kezelve, ab vasutállomás.

Szives ajánlatokat kér

Salgó József Soroksár

— Pest megye. —

Berlini Áruház

Allandó partie áruk!

Reklám áruk!

Telefon 338.

Telefon 338

Sárga irodaberendezés eladó

Árpád-utca 19. szám alatt.

Szolid modoru

házikisasszony

ki a varráshoz is ért, felvétetik.

Bővebbet: **Huber utóda** cukrászda.

Női valour- és bársony- kalapok nagy választékban.

Átalakításokat vállalunk.

ANDRESZ A. SZEHR MARISKA
Ferenc József-tér. Kurländer-udvar.

A temesvári m. kir. folyammérnöki hivatal.
972—1917. szám.

698—1

Árverési hirdetmény.

Mely szerint alulírott ezennel közhírré teszi, hogy a *Béga-csatorna védőtöltései* nagyobb szakaszokban nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett *birkalegelő gyanánt bérbe* adatnak.

Az árverés folyó évi szeptember hó 12-én reggeli 8 órakor az Ötvény község melletti béga-csatornai hidnál veszi kezdetét.

1. Szeptember hó 12-én Temesvártól az ittebei hidig;

2. Szeptember hó 13-án az ittebeihidről Jankahidig;

3. Szeptember hó 17-én Iktár—Budincztól Topolyig (kezdetét veszi d. e. 9 órakor az Iktár—budinczi-hidnál) terjedő csatornaszakaszon és pedig mindenütt a helyszínen lesz az árverés a kir. folyammérnöki hivatal kiküldöttje által megtartva.

Miről a venni szándékozókát tájékozás céljából oly megjegyzéssel értesitem, hogy a kir. folyamfelügyelőknél és a kir. csatornaőröknél, nemkülönben a Béga-csatornával szomszédos községek előjáróságainál úgy az árverés alá kerülő szakaszoknak részletes kimutatását, mint az árverési feltételeket mai naptól kezdve megtekinthetik.

Temesvár, 1917. évi augusztus hó 19-én.

A hivatal főnöke:

Nemes József

kir. műszaki tanácsos.

Bevonulás miatt 8 Hp. ló-
erejű, 5 $\frac{1}{2}$ légköri nyomású,
1904. évi Máv. gyártmányu

nehéz magánjáró cséplő-garnitúra

elevátorral, jó szijakkal és teljes felszereléssel, — nálam üzemben megtekinthető, —
25000 koronáért eladó.

SPITZER HERMANN
Nagylajosfalva, Torontálmegye.

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ÁRÉRT
KÜZÖL A „TORONTAL“ POLITI-
KAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Ajánljuk

Kitünően bevált „TOW-TOW“ mosó és tisztítószerünket, amely az összes eddig forgalomba hozott mosószereket messze felülmúlja. Nélkülözhetetlen minden háztartás, mosóda és ipartelep részére. Prospektust és mintát ingyen küldünk.

makói hagymát, fokhagymát és főzeléket
bármily mennyiségben a legolcsóbb napi áron.

Rubinstein Márton és fia r. t. szappangyár és hagymaszállító cég Makó.

Pension Wüsztner

Budapest, IV., Váci-utca 40.

Telefon 94—88.

Központi fekvésű előkelő otthon, egyesek és családok részére, rövidebb és hosszabb tartózkodásra. Központi fűtés, fürdőszobák, társalgó.

„CLUB“ CIGARETTAPAPIR
csak akkor valódi

ha az itt látható védjegyes képek rajta vannak

Minden csomag teljesen 100 lapot tartalmaz.

Utánzásoktól, melyek mind silányabb minőségűek óvakodjunk.

